

[Brodthagen.]

forståelsen for en fast finanspolitik i den store, brede befolkning. Heri er jeg ikke enig med nationalbanken, idet jeg er af den bestemte opfattelse, at forståelsen for en fast finanspolitik i den store, brede befolkning i øjeblikket er på nulpunktet. Den kan ikke komme længere ned. Skulle der ske en ændring, kan det kun blive til det bedre.

Jeg er enig med nationalbanken, når den skriver, at lånebeløbet er beskedent. Det er derfor, jeg mener, at vi skal give finansministeren denne bemyndigelse. I den tid, vi lever i, har selv smuler også ret, og det gælder for enhver regering om at have beredskabet i orden, og ud fra den betragtning er det, at jeg på mit partis vegne anbefaler at stemme for denne bemyndigelse.

Damsgaard: Som det fremgår af den betænkning, finansudvalget har afgivet over forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet, vil venstre ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Når venstre i december 1958 stemte for et lovforslag om lånetransaktioner i udlandet, var det, fordi der da var tale om optagelse af lån til bestemte, nærmere angivne formål, nemlig udbygning af elektricitetsværker m. v. I sådanne tilfælde kan det være fornuftigt at optage lån, og derfor er der ikke nogen tradition, som det ærede medlem hr. Brodthagen påstod, for at venstre ikke vil stemme for en lånetransaktion.

Hvad angår det nu foreliggende lovforslag, foreligger der imidlertid ingen planer for anvendelsen af de lånte penge til gavn for erhvervslivet. Der er tale om et lån for at styrke valutareserven, og det kan jeg ikke se at der er øjeblikkeligt grundlag for. Som jeg nævnte ved lovforslagets første behandling, har den højtærede finansminister ca. 1,6 milliard kr. stående på den løbende konto i nationalbanken, og nye lån, som indgår på denne konto, vil efter min mening tilsløre den virkelige valutastilling og måske friste til større pengeforbrug. Lånte penge skal dog betales tilbage igen. Man låner ikke af lyst, man låner, når der er brug derfor til nærmere angivne formål.

Jeg henviser i denne forbindelse til den skrivelse fra nationalbankens direktion, som

er optrykt som bilag til betænkningen, og hvori nationalbankens direktion stærkt fraråder de lånetransaktioner, som den højtærede finansminister nu foreslår folketinget at vedtage. Da jeg er fuldt og helt enig i denne skrivelses indhold, og da den underbygger venstres motivering for at gå imod lovforslaget, vil jeg gerne gengive lidt af skrivelsens indhold. Der står:

„For så vidt angår det principielle spørgsmål om, hvorvidt staten bør optage lån i udlandet, er det nationalbankens synspunkt, at Danmark som et veludbygget land med en endog særdeles høj levestandard normalt selv bør præstere den opsparing, som er fornøden til dækning af landets investeringsbehov samt til oparbejdelse af en passende valutareserve. Afgivelser fra denne linje vil muligvis kunne motiveres, dersom der i enkelte tilfælde måtte blive tale om exceptionelt store investeringer, f. eks. til anlæg af atomkraftværker, men dette synes ikke for tiden at være aktuelt.

For så vidt angår den i øjeblikket foreliggende situation, skal man anføre, at den umiddelbare virkning af optagelse af lån i udlandet vil være en tilsyneladende styrkelse af valutastillingen, som medfører risiko for en mindre alvorlig bedømmelse af udviklingen i betalingsbalancen og derfor kan vanskeliggøre gennemførelsen af den til styrkelse af denne fornødne økonomiske politik. Denne risiko bliver større, fordi et udenlandsk statslån samtidig forøger statens krone-tilgodehavende i nationalbanken, hvad der kan svække forståelsen for nødvendigheden af den faste finanspolitik, som efter den senere tids udvikling er blevet mere påkrævet end nogen sinde.“

I øvrigt mener jeg, at den form, ministeren har givet lovforslaget med en ikke tidsmæssig begrænsning eller et bestemt lån, i virkeligheden går grundlovens bestemmelse for nær om, at statslån kun kan optages ifølge lov.

Venstre mener, at bemyndigelsen er for vidtgående og nødvendigheden ikke har gjort lånetransaktioner i udlandet aktuelle eller ønskelige netop nu, og derfor vil venstre stemme imod lovforslaget ved tredje behandling.